

Nærmere om produksjonsindeksene og effektivitet

Grunnskole

Produksjonsindeksen for grunnskole inneholder kriteriene:

<u>Produksjonsindeks grunnskole</u>	Vekt 2017
Korrigert andel mestringsnivå 2-3 nasjonale prøver, 5. trinn	0,2192
Korrigert andel mestringsnivå 3-5 nasjonale prøver, 8. trinn	0,2192
Korrigert eksamensresultat	0,2192
Korrigerte grunnskolepoeng	0,0731
Læringsmiljø	0,1827
Andel innbyggere i alderen 6-9 år med plass i SFO	0,0867

I denne rapporten har vi endret produksjonsindeksen for grunnskole når det gjelder valg av indikator for nasjonale prøver, ved at vi har gått over til å bruke andeler elever med høye mestringsnivåer i stedet for skalapoeng. Det er intuitivt lettere å forstå andeler elever med høye mestringsnivåer enn skalapoeng, og andeler elever med høye mestringsnivåer differensierer mer mellom kommunene.

Resultatene for nasjonale prøver er gjennomsnittet av engelsk, lesing og regning og resultatene for eksamen er gjennomsnittet av skriftlig engelsk, matematikk, norsk og norsk sidemål. Læringsmiljø er satt lik gjennomsnittet av vurdering for læring og motivasjon 7. og 10. trinn, der vurdering for læring teller 60 prosent og motivasjon 40 prosent. Tallene for innbyggere med plass i SFO er hentet fra kostratabell 11975. De øvrige dataene er hentet fra Skoleporten.

Vektingen mellom indikatorene bestemmes ved at vi først setter vekten på «SFO-kriteriet» lik den andelen funksjon 215 Skolefritidstilbud utgjør av driftsutgiftene til grunnskole samlet sett i ASSS-kommunene. De fire kriteriene for læringsresultater er definert som hovedindikatorer og utgjør til sammen 80 prosent av produksjonsindeksen utenom SFO. Grunnskolepoeng gitt en vekt på 8 prosent og de øvrige tre kriteriene 24 prosent hver. Den lavere vekten på grunnskolepoeng har bakgrunn i at dette kriteriet vil kunne være mindre objektivt enn de øvrige kriteriene. Indikatoren for læringsmiljø defineres som en supplerende indikator som settes til 20 prosent av produksjonsindeksen utenom SFO.

Vi korrigerer læringsresultatene for forskjeller i sosioøkonomiske forhold. I tidligere rapporter har vi foretatt en regresjonsanalyse på basert på grunnskolepoeng, og brukt disse resultatene på de andre resultatindikatorerne. I denne rapporten har vi foretatt separate regresjonsanalyser på hver enkelt resultatindikator. Det er færre kommuner som har data for eksamensresultater og mestringsnivå enn for grunnskolepoeng. Regresjonsanalysene for mestringsnivå og eksamen er basert på data for alle eieformer for å få data fra flest mulig kommuner. Dataene som inngår i produksjonsindeksen er for offentlige skoler dersom kommunen har oppgitt tall for dette. Ellers bruker vi data for alle eieformer¹. Det kan være noe

¹ Det er brukt data for alle eieformer for mestringsnivå 5. og 8. trinn for kommunene: Drammen, Kristiansand, Sandnes og Tromsø. I tillegg er det brukt data for alle eieformer for mestringsnivå 8. trinn for kommunene: Fredrikstad, Stavanger og Trondheim

tilfeldig hvordan regresjonsanalysene slår ut fra år til år. For å få mer stabilitet i tallene bruker vi data for de tre siste årene.

I denne rapporten er det også foretatt en forenkling med hensyn til hvilke sosioøkonomiske variable vi tester ut i regresjonsanalysene. Alle sosioøkonomiske variable hentes nå med indeksverdier fra Grønt hefte i inntektssystemet. Vi har testet ut følgende indikatorer: Høyere utdanning, lav inntekt, innvandrere 6-15 år, barn med enslige forsørger, skilte og separerte og arbeidsledige. Vi tar så bort indikatorer som ikke er svakt statistisk signifikante eller som har motsatt fortegn av hva som er forventet. Høyere utdanning og barn med enslig foreldre inngår i alle regresjonene. Ellers kan det være noe tilfeldig hvilke indikatorer som slår ut.

	Grunnskolepoeng		Eksamen		Nasj prøver 5. trinn		Nasj prøver 8. trinn	
	Koeff	t-verdi	Koeff	t-verdi	Koeff	t-verdi	Koeff	t-verdi
Høyere utdanning	1,93	6,37	0,51	13,92	10,18	8,60	15,80	13,39
Skilte og separerte	-1,21	3,65	-0,15	3,05				
Barn m/ enslig forsørg	-0,73	2,68	-0,25	4,64	-3,96	3,21	-4,73	-3,70
Innvandrere 6-15 år	-0,18	1,57						
Lav inntekt							-1,40	-1,27
Konstant	41,49	113,36	3,29	54,77	69,27	44,93	62,27	39,17
R2	0,056		0,294		0,094		0,231	
N	1 260		621		811		677	

Regresjonene brukes til å beregne predikerte verdier for læringsresultatene for hver kommune. Tabellene nedenfor viser hvordan vi kommer frem til korrigerede verdier for læringsresultatene. Eksempelvis har Fredrikstad en predikert verdi på grunnskolepoeng på 40,6. Landsgjennomsnittet er 40,9. Det vil si at Fredrikstad har en predikert verdi som er 0,3 poeng lavere enn landsgjennomsnittet. Den faktiske verdien på grunnskolepoeng i Fredrikstad var 41,3. Siden Fredrikstad hadde en predikert verdi som var 0,3 poeng lavere enn landsgjennomsnittet korrigerer vi Fredrikstads faktiske grunnskolepoeng opp med 0,3 poeng til 41,6. Det er de korrigerede verdiene som går inn i produksjonsindeksen.

Grunnskole poeng	Lands gsnitt	Predikert verdi	Avvik	Faktisk verdi	Korrigert verdi
Fredrikstad	40,9	40,6	-0,3	41,1	41,4
Bærum	40,9	42,6	1,7	43,7	42,0
Oslo	40,9	42,3	1,4	41,8	40,4
Drammen	40,9	40,9	-0,1	41,9	42,0
Kristiansand	40,9	41,3	0,3	41,7	41,4
Sandnes	40,9	41,2	0,3	41,4	41,1
Stavanger	40,9	41,9	0,9	42,5	41,6
Bergen	40,9	42,0	1,1	42,2	41,1
Trondheim	40,9	42,2	1,3	41,8	40,5
Tromsø	40,9	41,9	0,9	41,8	40,9

Eksamen	Lands gjsnitt	Predikert verdi	Avvik	Faktisk verdi	Korrigert verdi
Fredrikstad	3,31	3,27	-0,04	3,63	3,67
Bærum	3,31	3,76	0,45	3,85	3,40
Oslo	3,31	3,68	0,37	3,68	3,30
Drammen	3,31	3,34	0,03	3,45	3,42
Kristiansand	3,31	3,42	0,11	3,55	3,44
Sandnes	3,31	3,40	0,09	3,60	3,51
Stavanger	3,31	3,57	0,26	3,75	3,49
Bergen	3,31	3,58	0,27	3,63	3,35
Trondheim	3,31	3,63	0,32	3,60	3,28
Tromsø	3,31	3,52	0,22	3,60	3,38

Nasj prøver 5. trinn	Lands gjsnitt	Predikert verdi	Avvik	Faktisk verdi	Korrigert verdi
Fredrikstad	73,3	73,6	0,3	75,7	75,3
Bærum	73,3	82,0	8,7	84,8	76,0
Oslo	73,3	80,9	7,7	83,3	75,6
Drammen	73,3	74,8	1,5	75,6	74,1
Kristiansand	73,3	76,0	2,7	79,3	76,5
Sandnes	73,3	75,3	2,0	76,9	74,9
Stavanger	73,3	78,5	5,3	82,3	77,1
Bergen	73,3	78,5	5,3	79,7	74,4
Trondheim	73,3	79,2	6,0	78,0	72,0
Tromsø	73,3	77,5	4,2	80,1	75,9

Nasj prøver 8. trinn	Lands gjsnitt	Predikert verdi	Avvik	Faktisk verdi	Korrigert verdi
Fredrikstad	68,9	69,1	0,2	69,3	69,1
Bærum	68,9	81,4	12,5	83,0	70,5
Oslo	68,9	79,1	10,2	78,9	68,7
Drammen	68,9	70,3	1,4	68,7	67,2
Kristiansand	68,9	72,9	4,0	70,7	66,7
Sandnes	68,9	71,4	2,5	76,0	73,5
Stavanger	68,9	76,4	7,5	78,1	70,7
Bergen	68,9	76,5	7,6	75,2	67,6
Trondheim	68,9	77,9	9,0	75,3	66,3
Tromsø	68,9	75,5	6,5	76,5	70,0

Produksjonsindeksen for 2017 blir da slik:

Grunnskole. Produksjonsindeks 2017

	Nasj prøv 5. trinn	Nasj prøv 8. trinn	Eksamen	Grskole poeng	Lærings miljø	6-9 år med plass i SFO	Grunn skole	Grskole ekskl SFO
Fredrikstad	1,003	1,006	1,089	1,011	1,003	0,852	1,010	1,025
Bærum	1,012	1,027	1,008	1,026	1,000	1,167	1,027	1,013
Oslo	1,007	1,000	0,980	0,988	1,011	1,084	1,005	0,998
Drammen	0,987	0,979	1,016	1,025	1,038	0,716	0,980	1,005
Kristiansand	1,019	0,971	1,022	1,010	0,984	0,726	0,977	1,000
Sandnes	0,996	1,070	1,042	1,005	0,981	0,670	0,992	1,022
Stavanger	1,026	1,030	1,036	1,016	1,019	0,955	1,021	1,027
Bergen	0,990	0,985	0,995	1,005	0,970	0,976	0,986	0,987
Trondheim	0,958	0,966	0,975	0,989	0,989	1,074	0,981	0,973
Tromsø	1,010	1,019	1,005	0,998	1,011	1,035	1,012	1,010

I denne rapporten har vi også beregnet produksjonsindeks utenom SFO.

Endringen i produksjon innenfor grunnskole fra 2015 til 2016 beregnes ved å ta den prosentvise endringen i hver indikator for seg, og så vekte sammen disse endringene. Til forskjell fra produksjonsindeksen som måler forskjeller i *andel* innbyggere 6-9 år som har plass i SFO, bruker vi veksten i *antall* innbyggere 6-9 år som har plass i SFO når vi beregner endringstallene. Og siden skalaene for nasjonale prøver, eksamen, grunnskolepoeng og læringsmiljø ikke endrer seg over tid, har vi i tillegg lagt inn endringer i elevtall når vi beregner hvor mye produksjonen endrer seg over tid. For eksempel vil en økning i elevtallet isolert sett gi økt produksjon, men dersom kommunen samtidig har en nedgang i resultatene, vil dette redusere økningen. Elevtallene i kommunale grunnskoler er hentet fra kostratabell 11980.

Grunnskole. Endring produksjon. 2016-2017. Prosent

	Elever og nasj 5.tr	Elever og nasj 8.tr	Elever og eksamen	Elever og grskpoeng	Elever og lærmiljø	SFO	Endr prod grskole
Fredrikstad	2,1	2,3	5,4	1,0	0,2	-2,8	2,1
Bærum	1,2	-2,7	-0,4	0,0	0,0	0,5	-0,4
Oslo	1,7	1,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,3
Drammen	3,9	4,8	-0,1	0,8	-0,7	1,5	1,9
Kristiansand	3,3	-2,6	2,0	-0,2	-2,7	0,4	0,1
Sandnes	5,2	2,6	6,4	2,5	0,9	-1,2	3,4
Stavanger	3,8	3,5	6,5	2,0	0,3	2,0	3,4
Bergen	1,0	0,4	2,2	0,8	-1,3	-2,0	0,5
Trondheim	2,3	2,1	2,3	1,4	1,8	-1,2	1,8
Tromsø	10,3	-2,4	2,7	0,6	-0,2	-0,1	2,1
ASSS	2,3	1,0	2,7	1,8	0,9	1,1	1,7

Vi bruker prosentvis endring i samlet elevtall for hver indikator selv om denne endringsprosenten avviker fra endringen i elevtallene i de klassetrinnene som den enkelte indikator henspiller til. Dette fordi driftsutgiftene som inngår i effektivitetsberegningene er knyttet opp mot alle skoletrinn. I kommunerapportene har vi fra og med årets rapport splittet opp endringen i produksjon innenfor hver indikator, slik at det går frem hvor mye av endringen som skyldes endring i resultat og hvor mye som skyldes endring i (samlet) elevtall.

Endring av utgiftsbehov er satt lik endring i elevtallet i kommunale grunnskoler med ekstra vekt på innbyggere 6-9 år fordi denne aldergruppen utløser et utgiftsbehov for SFO.

	Elever 6-15 år	Innbygg 6-9 år	Endring utgbehov
Fredrikstad	1,0	-1,2	0,8
Bærum	0,3	-0,2	0,2
Oslo	2,0	0,6	1,9
Drammen	0,6	-0,3	0,5
Kristiansand	0,5	3,0	0,8
Sandnes	2,0	2,4	2,0
Stavanger	0,8	0,4	0,8
Bergen	0,1	0,1	0,1
Trondheim	0,9	1,3	1,0
Tromsø	-0,2	0,3	-0,1
ASSS	1,1	0,6	1,0

Samlet sett økte produksjonen i ASSS-kommunene innenfor grunnskole med 1,7 prosent, mens behovet økte med 1,0 prosent.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for grunnskole:

Brutto driftsutgifter for grunnskole omfatter funksjonene:

Brutto driftsutgift grunnskole
202 Grunnskole
215 Skolefritidstilbud
222 Skolelokaler
223 Skoleskyss

Når vi beregner endring i ressursbruk, dvs brutto driftsutgifter, holder vi pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift utenom. Dette gjør vi for å unngå at særlig endringer i pensjonsutgifter skal påvirke endringen i ressursinnsats og dermed endringen i effektivitet.

Det beregnes separate deflatorer for hver kommune og hvert tjenesteområde. Vi henter tall for lønnsvekst innenfor hver kommune og tjenesteområde fra PAI-registeret i KS. Det legges inn lik prisvekst for kjøp av varer og tjenester for alle kommuner og alle tjenesteområder. I 2017 er denne anslått til 2,5 prosent. Ved beregning av deflator er det satt lik lønnsandel for alle kommuner innenfor hvert tjenesteområde, men lønnsandelen varierer mellom sektorer. Innenfor grunnskole er lønnsandelen i 2016 satt til 76,2 prosent.

Reell endring i ressursinnsats innenfor grunnskole. 2016-17

	Bto drutg ekskl sos utg	Deflator	Reell endring
Fredrikstad	2,1	2,2	0,0
Bærum	6,2	3,3	2,8
Oslo	8,6	2,1	6,3
Drammen	4,9	3,1	1,8
Kristiansand	3,0	2,1	0,8
Sandnes	6,0	2,3	3,5
Stavanger	0,6	2,2	-1,6
Bergen	4,9	2,3	2,5
Trondheim	4,0	2,4	1,6
Tromsø	3,6	2,6	1,0
ASSS	5,6	2,3	3,2

Samlet sett økte ressursinnsatsen i ASSS-kommunene innenfor grunnskole med 3,2 prosent, mens produksjonen økte med 1,7 prosent.

Pleie og omsorg

Produksjonsindeksen for pleie og omsorg inneholder kriteriene:

Produksjonsindeks pleie og omsorg	Vekt 2017
Oppholdsdøgn tidsbegrenset opphold i institusjon i forhold til behovskorrigert innbttall	0,0612
Oppholdsdøgn langtidsopphold i institusjon i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,3008
Legetimer per uke F253 i forhold til antall sykehjemsbeboere	0,0226
Fysioterapeuttimer per uke F253 i forhold til antall sykehjemsbeboere	0,0226
Andel enerom i institusjon	0,0453
Timer praktisk bistand i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,2842
Timer helsetjenester i hjemmet i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,1654
Timer omsorgslønn i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,0333
Timer dagsenter F234 i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,0501
Timer støttekontakt F234 i forhold til behovskorrigert innbyggertall	0,0145

Første trinn i vektingen er bestemt ut fra fordelingen av brutto driftsutgifter på de ulike funksjoner innenfor pleie og omsorg. De fire første kriteriene går på hjelp i institusjon og samlet vekt for disse kriteriene er satt lik den andelen funksjon 253 og 261 utgjør av brutto driftsutgifter innenfor pleie og omsorg i ASSS-kommunene. Samlet vekt for de neste tre kriteriene er satt lik andel brutto driftsutgifter på funksjon 254 hjelp i hjemmet og de to siste kriteriene er satt lik andel brutto driftsutgifter på funksjon 234 aktivisering.

Innenfor institusjon er oppholdsdøgn tidsbegrenset og langtidsopphold definert som hovedindikatorer med vekt på tilsammen 80 prosent. Vektingen mellom tidsbegrenset- og langtidsopphold er satt lik fordelingen av oppholdsdøgn på de to kategoriene for ASSS-kommunene samlet sett. De tre supplerende kriteriene er vektet slik at andel enerom utgjør 10 prosent, og legetimer og fysioterapeuttimer 5 prosent hver. Både innenfor hjelp i hjemmet og innenfor aktivisering er vektingen bestemt av den relative fordelingen av timer i 2017.

Tallene for oppholdsdøgn og sykehjemsbeboere er hentet fra kostratabell 12292. Data for timer per uke av leger og fysioterapeuter er falt ut i nye kostra, men skal komme inn igjen i kostratabell 12292. I denne rapporten er timer per uke av leger beregnet ved å multiplisere antall årsverk i kostratabell 11996 med 37,5, og timer per uke av fysioterapeuter er beregnet ved å multiplisere antall årsverk i kostratabell 11995 med 36. Drammen mangler tall for årsverk fysioterapeuter i 2017, så her har vi satt inn samme tall som i 2016. Tall for enerom er hentet fra kostratabell 11933.

Når det gjelder indikatorene for tjenester i hjemmet blir dataene fra og med denne rapporten hentet fra kostratabell 11643. Dette gjelder både tall for 2016 og 2017. Tidligere har vi fått data direkte fra SSB. Bruk av kostratabell 11643 gir to forskjeller i forhold til tidligere. Vi måler nå forbruk gjennom året i stedet for per 31.12. I tillegg blir brukere som ikke er tildelt timetall nå utelatt. Tidligere er disse brukerne tildelt et gjennomsnittlig timetall. Endringen i datagrunnlag slår noe ulikt ut mellom kommunene.

Beregningen av korrigert innbyggertall tar utgangspunkt i kostnadsnøkkelen for pleie og omsorg i inntektssystemet. Her inngår kriteriene innbyggere 0-66 år, innbyggere 67-79 år, innbyggere 80-89 år, innbyggere 90 år og over, psykisk utviklingshemmede 16 år og over, ikke-gifte 67 år og over og dødelighet. I tillegg er det korrigert for at Bærum er tidligere vertskapskommune for psykisk utviklingshemmede.

Dette gir følgende behovskorrigerings av innbyggertallene innenfor pleie og omsorg:

	Fakt. innb 01.07.2017	Behovs indeks	Verts kommune	Korr. innb 01.07.2017
Fredrikstad	80 529	1,159	-146	93 218
Bærum	124 799	1,080	3 015	137 788
Oslo	669 053	0,942	-1 214	629 057
Drammen	68 528	1,147	-124	78 510
Kristiansand	89 767	1,072	-163	96 050
Sandnes	76 080	0,873	-138	66 292
Stavanger	132 907	0,952	-241	126 256
Bergen	279 036	1,097	-506	305 478
Trondheim	191 144	0,988	-347	188 484
Tromsø	75 125	0,878	-136	65 836
ASSS	1 786 968		0	1 786 968

Produksjonsindeksen for 2017 blir da slik:

Pleie og omsorg. Produksjonsindeks 2017

	Tidsbegr opphold	Langtids opphold	Lege timer	Fysio timer	Enerom
Fredrikstad	0,875	0,789	0,894	0,540	1,015
Bærum	0,685	0,865	0,758	0,867	1,003
Oslo	0,909	1,056	0,877	1,255	1,014
Drammen	1,645	0,809	1,101	0,520	0,968
Kristiansand	0,591	0,850	0,848	0,617	1,018
Sandnes	0,860	0,861	0,961	0,691	0,969
Stavanger	0,903	1,087	1,172	1,235	0,999
Bergen	0,904	1,073	1,294	0,978	0,988
Trondheim	1,950	1,051	0,761	0,612	0,994
Tromsø	0,623	0,888	1,948	1,304	0,951

	Prakt bistand	Helsetj hjemmet	Omsorgs lønn	Dag senter	Støtte kontakt	Pleie og omsorg
Fredrikstad	1,317	1,143	2,155	1,076	1,368	1,078
Bærum	0,790	1,599	1,178	0,710	0,638	0,957
Oslo	1,091	0,717	0,966	1,137	0,804	0,997
Drammen	0,850	1,471	1,610	0,724	1,324	1,018
Kristiansand	1,327	1,377	1,127	0,539	1,348	1,060
Sandnes	1,195	1,106	1,131	1,426	0,729	1,035
Stavanger	1,027	1,112	0,512	0,365	0,973	1,007
Bergen	0,481	1,098	0,457	1,041	1,441	0,881
Trondheim	1,131	0,479	0,689	1,212	0,858	1,008
Tromsø	1,290	2,148	2,599	0,982	1,288	1,298

Endringen i produksjon innenfor pleie og omsorg fra 2016 til 2017 beregnes ved å ta den prosentvise endringen i hver indikator for seg, og så vekte sammen disse endringene. Ved vektingen av veksten for den enkelte kommune er det tatt hensyn til at produksjonen er sammensatt forskjellig kommunene imellom. Til forskjell fra produksjonsindeksen som måler forskjeller i *andel* enerom, bruker vi veksten i *antall* enerom når vi beregner endringstallene.

Pleie og omsorg. Endring produksjon. 2016-2017. Prosent

	Tidsbegr opphold	Langtids opphold	Lege timer	Fysio timer	Enerom
Fredrikstad	-1,5	-1,2	-16,0	-2,5	-1,9
Bærum	-37,8	-4,9	-19,9	-30,1	-3,5
Oslo	3,7	-3,6	-1,1	-4,2	-1,6
Drammen	-1,0	-0,6	-29,0	0,0	-7,0
Kristiansand	0,6	0,1	-20,2	-14,5	-0,8
Sandnes	-0,2	6,7	9,7	0,0	15,3
Stavanger	1,4	-2,6	2,3	0,0	11,8
Bergen	1,7	-1,7	8,0	3,1	-1,2
Trondheim	15,9	-3,4	15,2	-9,4	8,5
Tromsø	-26,5	10,5	59,5	72,5	5,5
ASSS	0,1	-2,2	0,6	-3,5	0,9

	Prakt bistand	Helsetj hjemmet	Omsorgs lønn	Dag senter	Støtte kontakt	Pleie og omsorg
Fredrikstad	3,7	4,0	-7,2	1,2	-0,6	0,6
Bærum	-14,1	12,5	-1,1	-32,0	-6,3	-7,5
Oslo	5,1	4,7	7,8	-0,5	3,8	1,1
Drammen	-0,9	0,8	2,2	-4,2	1,0	-1,6
Kristiansand	-0,5	-0,5	6,9	0,4	3,3	-0,7
Sandnes	21,7	-15,2	12,5	-5,0	29,5	5,7
Stavanger	-3,1	-4,3	-1,6	-1,3	9,0	-1,8
Bergen	-6,6	1,2	1,2	3,3	3,4	-0,8
Trondheim	5,3	7,8	6,6	10,0	0,3	4,0
Tromsø	0,4	8,4	-3,7	4,3	-23,3	5,3
ASSS	1,7	2,9	2,7	-1,2	1,5	0,3

I beregningen av endring av utgiftsbehov er det tatt utgangspunkt i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet, der vi ser på de faktiske endringene i hver enkelt kriterieverdi fra 2016 til 2017. Ved vektingen av veksten for den enkelte kommune er det tatt hensyn til at utgiftsbehovet er sammensatt forskjellig kommunene imellom. Det er foretatt en definisjonsendring når det gjelder dataene for dødelighet i Grønt hefte for 2018. Vi har derfor utelatt endring i dødelighet når beregner endringene i utgiftsbehov fra 2016 til 2017. Dødelighetskriteriet er imidlertid med i beregningen av korrigert innbyggertall 2017.

Pleie og omsorg. Endring utgiftsbehov 2016-2017. Prosent

	0-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år+	PU 16 år+	Ikke-gift 67 år+	Dødelig het	Endr behov pleie og oms
Fredrikstad	1,1	2,9	2,8	-3,0	3,5	1,3	-	1,7
Bærum	1,0	4,1	-0,2	1,0	5,0	1,8	-	1,7
Oslo	0,9	3,5	-0,8	-1,9	3,0	1,7	-	0,9
Drammen	0,2	2,6	-0,7	2,2	8,0	2,2	-	2,0
Kristiansand	0,7	3,8	1,9	-0,2	3,4	2,1	-	2,0
Sandnes	0,8	4,7	-0,2	5,3	4,1	2,2	-	2,2
Stavanger	-0,4	5,1	-1,6	-4,3	2,1	1,9	-	0,2
Bergen	0,2	2,7	0,0	2,7	1,3	1,9	-	1,2
Trondheim	1,5	4,2	-1,0	2,5	2,9	2,8	-	1,8
Tromsø	1,2	5,5	3,5	6,4	2,4	4,0	-	3,4
ASSS	0,8	3,7	-0,1	0,0	3,0	2,0	-	1,3

Samlet sett økte produksjonen i ASSS-kommunene innenfor pleie og omsorg med 0,3 prosent, mens behovet økte med 1,3 prosent.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for pleie og omsorg:

Brutto driftsutgifter pleie og omsorg

234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede

253 Pleie, omsorg, hjelp i institusjon

254 Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet

261 Institusjonslokaler

Når vi beregner endring i ressursbruk, dvs brutto driftsutgifter, holder vi pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift utenom. Dette gjør vi for å unngå at særlig endringer i pensjonsutgifter skal påvirke endringen i ressursinnsats og dermed endringen i effektivitet.

Det beregnes separate deflatorer for hver kommune og hvert tjenesteområde. Vi henter tall for lønnsvekst innenfor hver kommune og tjenesteområde fra PAI-registeret i KS. Det legges inn lik prisvekst for kjøp av varer og tjenester for alle kommuner og alle tjenesteområder. I 2017 er denne anslått til 2,5 prosent. Ved beregning av deflator er det satt lik lønnsandel for alle kommuner innenfor hvert tjenesteområde, men lønnsandelen varierer mellom sektorer. Innenfor pleie og omsorg er lønnsandelen i 2016 satt til 61,7 prosent.

Reell endring i ressursinnsats innenfor pleie og omsorg. 2016-17

	Bto drutg ekskl sos utg	Deflator	Reell endring
Fredrikstad	6,1	1,9	4,1
Bærum	3,8	2,7	1,1
Oslo	4,5	2,3	2,2
Drammen	4,7	2,4	2,2
Kristiansand	15,3	2,5	12,5
Sandnes	7,8	3,1	4,6
Stavanger	3,9	2,7	1,1
Bergen	2,4	2,6	-0,2
Trondheim	6,7	2,4	4,2
Tromsø	8,3	2,2	6,0
ASSS	5,1	2,5	2,6

Samlet sett økte ressursinnsatsen i ASSS-kommunene innenfor pleie og omsorg med 2,6 prosent, mens produksjonen økte med 0,3 prosent.

Helsetjenester

Produksjonsindeksen for helsetjenester inneholder kriteriene:

<u>Produksjonsindeks helsetjenester</u>	Vekt 2017
Timer per uke av leger (F233+241) i fht innbyggertall	0,2802
Reservekapasitet fastlege	0,0700
Timer per uke av fysioterapeuter (F233+241) i fht innbyggertall	0,3013
Årsverk av ergoterapeuter (F233+241) i fht innbyggertall	0,1030
Antall gravide som har møtt til svangerskapskontroll i fht fødte barn i året	0,0450
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	0,0665
Andel barn som har fullført helseundersøkelse opptil 4 års alder	0,1030
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 1. skoletrinn	0,0310

Første trinn i vektingen er bestemt ut fra fordelingen av brutto driftsutgifter på de ulike funksjoner innenfor helsetjenester. Kriteriene som omhandler leger, fysioterapeuter og ergoterapeuter vektes samlet sett lik den andelen brutto driftsutgifter på funksjon 233 forebyggende arbeid helse og sosial og funksjon 241 diagnose – behandling – rehabilitering utgjør av ASSS-kommunenes samlede brutto driftsutgifter innenfor helsetjenester. De resterende kriteriene sett samlet sett lik den andelen funksjon 232 forebygging – skole og helsestasjonstjeneste utgjør av brutto driftsutgifter innenfor helsetjenester.

Kriteriene innenfor funksjon 233 og 241 fordeles etter timeverk. Det er to kriterier for legetjenesten. Her defineres timeverk som hovedindikator og settes lik 80 prosent og reservekapasitet fastleger som supplerende indikator som settes til 20 prosent. Innenfor funksjon 232 er vektfordelingen mellom svangerskapskontroll, hjemmebesøk og helseundersøkelser basert på en analyse gjort av tjenestenettverket.

Barn som har fullført helseundersøkelse opptil 4 års alder er lik summen av helseundersøkelser innen utgangen av 8. leveuke, ved 2-3 års alder og ved 4 års alder. Vektingen mellom helseundersøkelser opptil 4 års alder og 1. skoletrinn er basert på fordelingen av antall undersøkelser.

Tallene for nyinnskrevne gravide og antall fødte er hentet fra kostratabell 12191 og tallene for helseundersøkelser er hentet fra kostratabell 11993. Data for timer per uke av leger og fysioterapeuter er falt ut i nye kostra. I denne rapporten er timer per uke av leger beregnet ved å multiplisere antall årsverk i kostratabell 11996 med 37,5, og timer per uke av fysioterapeuter er beregnet ved å multiplisere antall årsverk i kostratabell 11995 med 36.

Behovskorrigeringen av innbyggertall foretas gjennom en vekting av aldersgruppene 0-22 år, 23-66 år og 67 år og over.

Dette gir følgende behovskorrigeringsfaktor av innbyggertallene innenfor helsetjeneste:

	Fakt. innb 01.07.2017	Behovs indeks	Korr. innb 01.07.2017
Fredrikstad	80 529	1,066	85 819
Bærum	124 799	1,051	131 113
Oslo	669 053	0,965	645 505
Drammen	68 528	1,053	72 158
Kristiansand	89 767	1,034	92 864
Sandnes	76 080	0,993	75 546
Stavanger	132 907	1,001	132 991
Bergen	279 036	1,020	284 615
Trondheim	191 144	1,005	192 185
Tromsø	75 125	0,987	74 173
ASSS	1 786 968		1 786 968

Produksjonsindeksen for 2017 blir da slik:

Helsetjeneste. Produksjonsindeks 2017

	Lege timer	Kapasitet fastleger	Timer fysioterap	Årsverk ergoterap
Fredrikstad	1,040	0,973	0,876	0,734
Bærum	0,915	1,032	1,095	0,767
Oslo	1,062	1,012	1,016	1,190
Drammen	1,025	1,012	1,204	0,778
Kristiansand	1,035	1,003	0,822	0,927
Sandnes	0,920	0,964	0,852	0,760
Stavanger	1,006	0,983	0,923	0,836
Bergen	0,932	0,993	0,987	0,867
Trondheim	0,846	0,973	1,043	1,135
Tromsø	1,201	1,012	1,083	0,953

	Gravide m/ svangerktr	Nyfødte m/ hjbesøk	Undersøk opp til 4 år	Undersøk 1. trinn	Helse tjeneste
Fredrikstad	0,975	0,948	0,945	1,103	0,937
Bærum	1,020	1,139	1,054	1,085	1,002
Oslo	0,978	0,898	0,984	0,964	1,032
Drammen	0,698	1,121	0,988	1,000	1,040
Kristiansand	1,191	1,150	1,031	1,084	0,973
Sandnes	0,818	1,114	1,036	0,936	0,907
Stavanger	1,095	0,888	0,998	0,806	0,951
Bergen	1,058	1,106	1,012	1,114	0,977
Trondheim	0,917	1,060	1,004	0,885	0,979
Tromsø	1,247	0,977	1,002	1,244	1,095

Endringen i produksjon innenfor helsetjeneste fra 2016 til 2017 beregnes ved å ta den prosentvise endringen i hver indikator for seg, og så vekte sammen disse endringene. Ved vektningen av veksten for den enkelte kommune er det tatt hensyn til at produksjonen er sammensatt forskjellig kommunene imellom. Til forskjell fra produksjonsindeksen som måler

forskjeller i *andel* barn som har foretatt helseundersøkelse etc., bruker vi veksten i *antall* barn når vi beregner endringstallene.

Helsetjeneste. Endring produksjon. 2016-2017. Prosent

	Lege timer	Kapasitet fastleger	Timer fysioterap	Årsverk ergoterap
Fredrikstad	2,3	-2,0	-0,5	0,1
Bærum	2,5	-0,9	3,9	-1,2
Oslo	2,4	0,0	2,7	29,7
Drammen	1,1	0,0	8,1	-16,3
Kristiansand	3,6	1,0	2,3	-2,3
Sandnes	4,7	-1,0	2,5	1,4
Stavanger	12,9	0,0	4,4	-0,3
Bergen	9,1	-1,0	2,8	5,1
Trondheim	1,3	0,0	5,1	14,9
Tromsø	0,9	1,0	2,6	2,9
ASSS	4,0	-0,3	3,3	13,0

	Gravide m/ svangerktr	Nyfødte m/ hjbesøk	Undersøk opp til 4 år	Undersøk 1. trinn	Helse tjeneste
Fredrikstad	0,0	7,5	-1,5	5,6	0,9
Bærum	3,8	-5,0	3,6	-3,1	1,8
Oslo	3,1	10,2	1,0	-16,2	4,7
Drammen	4,6	-3,4	-2,3	0,0	1,1
Kristiansand	-8,6	-7,4	1,5	5,3	0,8
Sandnes	3,8	1,0	1,8	-6,8	2,3
Stavanger	7,8	-8,1	-0,5	-22,0	4,0
Bergen	-7,8	-8,9	-5,5	3,3	2,1
Trondheim	-1,5	-1,8	4,3	0,0	3,9
Tromsø	30,1	-12,1	-6,3	8,1	1,4
ASSS	1,5	0,1	-0,1	-7,2	3,2

I beregningen av endring av utgiftsbehov er det tatt utgangspunkt i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet, der vi ser på de faktiske endringene i hver enkelt kriterieverdi fra 2016 til 2017. Ved vektingen av veksten for den enkelte kommune er det er tatt hensyn til at utgiftsbehovet er sammensatt forskjellig kommunene imellom.

Helsetjeneste. Endring utgiftsbehov 2016-2017. Prosent

	0-22 år	23-66 år	67 år+	Helse tjeneste
Fredrikstad	0,5	1,5	2,6	1,6
Bærum	0,2	1,5	2,7	1,4
Oslo	0,9	0,9	2,2	1,2
Drammen	0,1	0,3	1,8	0,8
Kristiansand	0,3	1,0	3,1	1,4
Sandnes	0,7	0,8	3,6	1,4
Stavanger	-0,3	-0,4	2,9	0,5
Bergen	-0,1	0,4	2,0	0,7
Trondheim	1,3	1,6	2,9	1,9
Tromsø	1,0	1,3	5,1	2,2
ASSS	0,5	0,9	2,6	1,2

Samlet sett økte produksjonen i ASSS-kommunene innenfor helsetjenester med 3,2 prosent, mens behovet økte med 1,2 prosent.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for helsetjenester:

Brutto driftsutgifter for helsetjeneste omfatter funksjonene:

Brutto driftsutgifter helsetjenester

232 Forebygging - skole- og helsestasjonstjeneste

233 Forebyggende arbeid, helse og sosial

241 Diagnose, behandling, rehabilitering

Når vi beregner endring i ressursbruk, dvs brutto driftsutgifter, holder vi pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift utenom. Dette gjør vi for å unngå at særlig endringer i pensjonsutgifter skal påvirke endringen i ressursinnsats og dermed endringen i effektivitet.

Det beregnes separate deflatorer for hver kommune og hvert tjenesteområde. Vi henter tall for lønnsvekst innenfor hver kommune og tjenesteområde fra PAI-registeret i KS. Det legges inn lik prisvekst for kjøp av varer og tjenester for alle kommuner og alle tjenesteområder. I 2017 er denne anslått til 2,5 prosent. Ved beregning av deflator er det satt lik lønnsandel for alle kommuner innenfor hvert tjenesteområde, men lønnsandelen varierer mellom sektorer. Innenfor helsetjeneste er lønnsandelen i 2016 satt til 33,6 prosent.

Reell endring i ressursinnsats innenfor helsetjeneste. 2016-17

	Bto drutg ekskl sos utg	Deflator	Reell endring
Fredrikstad	2,0	2,6	-0,6
Bærum	4,7	2,3	2,3
Oslo	4,0	2,6	1,4
Drammen	13,2	2,3	10,7
Kristiansand	3,6	3,0	0,6
Sandnes	9,6	2,4	7,0
Stavanger	9,6	2,7	6,7
Bergen	8,5	2,8	5,5
Trondheim	12,6	3,0	9,2
Tromsø	10,1	2,4	7,6
ASSS	6,9	2,7	4,1

Samlet sett økte ressursinnsatsen i ASSS-kommunene innenfor helsetjeneste med 4,1 prosent, mens produksjonen økte med 3,2 prosent.

Sosiale tjenester

Produksjonsindeksen for sosiale tjenester inneholder kriteriene:

Produksjonsindeks sosiale tjenester	Vekt 2017
Antall sosialhjelpsmottakere 25 år og over i fht behovskorrigert innbyggertall	0,4474
Antall sosialhjelpsmottakere 18 – 24 år i fht behovskorrigert innbyggertall	0,2237
Antall soshjmottakere med sosialhjelp som hovedinntekt i 6 mndr eller mer i fht behovskorr innbtall	0,2237
Antall mottakere av kvalifiseringsstønad i fht behovskorrigert innbyggertall	0,0842
Andel deltakere i kvaliprogrammet som går til arbeid, skole eller utdanning	0,0211

Indikatorene sosialhjelpsmottakere 18-24 år og mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt i mer enn 6 mndr har negativ effekt på produksjonen. F.eks. vil mange mottakere 18-24 år gi lav indeksverdi, da dette er personer som bør ha et annet tilbud enn sosialhjelp.

Vektingen tar først utgangspunkt i fordelingen av lønnsutgifter² på funksjon 242 og 276 i 2016, slik at de tre indikatorene som omfatter sosialhjelpsmottakere vektet med andelen på funksjon 242 og de to kriteriene som omfatter kvalifiseringsordningen vektet med andelen på funksjon 276.

Innenfor sosialhjelp er mottakere 25 år og over vektet med 50 prosent, sosialhjelpsmottakere 18-24 år med 25 prosent og sosialhjelpsmottakere som har hatt sosialhjelp som hovedinntekt i 6 måneder eller mer med 25 prosent.

Innenfor kvalifiseringsordningen er antall mottakere sett på som en hovedindikator med vekt 80 prosent, mens deltakere som går til arbeid eller utdanning som supplerende indikator med en vekt på 20 prosent.

² Unntatt lønn til deltakerne i kvalifiseringsordningen

Tallene for antall sosialhjelpsmottakere og sosialhjelpsmottakere 18-24 år er hentet fra kostratabell 12219. Tallene for antall mottakere av kvalifiseringstønad er hentet fra kostratabell 12160. Antall mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt i 6 måneder eller mer er hentet fra egen bestilling i SSB, og andel deltakere som går til arbeid, skole eller utdanning er hentet fra egen bestilling fra NAV.

Beregningen av korrigert innbyggertall tar utgangspunkt i kostnadsnøkkelen for sosiale tjenester i inntektssystemet. Kostnadsnøkkelen bygger på kriteriene aleneboende 30-66 år, uføre 18 til 49 år, flyktninger uten integreringstilskudd, opphopning (skilte/separerte, arbeidsledige, lav inntekt) og innbyggere 16-66 år. Vi har i tillegg gjort en korreksjon der sosialhjelpsmottakere 18-24 år og sosialhjelpsmottakere 25 år og over måles i forhold til antall innbyggere i samme aldersklasser.

Dette gir følgende behovskorrigerings av innbyggertallene innenfor sosiale tjenester:

	Fakt. innb 01.07.2017	Behovs indeks	Korr. innb 01.07.2017
Fredrikstad	80 529	0,998	80 344
Bærum	124 799	0,703	87 705
Oslo	669 053	1,215	813 098
Drammen	68 528	1,134	77 727
Kristiansand	89 767	0,994	89 228
Sandnes	76 080	0,903	68 700
Stavanger	132 907	0,976	129 775
Bergen	279 036	0,857	239 094
Trondheim	191 144	0,778	148 725
Tromsø	75 125	0,700	52 573
ASSS	1 786 968		1 786 968

Sosialtjeneste. Produksjonsindeks 2017

	Soshj 25 år+	Soshj < 25 år	Hvdinntekt 6 mndr+	Kvalifisering stønad	Til arbeid utdann	Sosial hjelp
Fredrikstad	0,956	0,913	0,987	0,650	1,056	0,929
Bærum	0,911	1,052	1,028	1,152	1,070	0,992
Oslo	0,880	1,424	0,921	1,106	1,032	1,033
Drammen	0,879	0,887	1,344	0,368	1,260	0,950
Kristiansand	0,867	0,724	1,006	0,859	0,937	0,867
Sandnes	1,074	0,534	1,009	0,827	0,864	0,914
Stavanger	1,087	0,609	0,992	1,158	0,816	0,959
Bergen	1,090	0,733	0,926	1,005	0,851	0,961
Trondheim	1,201	0,719	1,019	1,228	1,082	1,052
Tromsø	1,461	0,535	1,584	0,218	1,188	1,171

Det er ikke foretatt beregninger av endring i produksjon innenfor sosiale tjenester fra 2016 til 2017 fordi produksjonsindeksen for sosiale tjenester er dårlig egnet til å måle endringer over tid.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for sosialtjenesten:

Brutto driftsutgifter sosialtjenesten
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
276 Kvalifiseringsordningen
281 Økonomisk sosialhjelp

Barnevern

Produksjonsindeksen for barnevern inneholder kriteriene:

Produksjonsindeks barnevern	Vekt 2017
Barn omfattet av barnevernsundersøkelse i forhold til behovskorr innbyggertall	0,2642
Andel undersøkelser med behandlingstid på under tre måneder	0,0768
Barn med tiltak som ikke er plassert av barnevernet ift behovskorr innbyggertall	0,0660
Barn med tiltak som er plassert av barnevernet ift behovskorr innbyggertall	0,4591
Andel barn med tiltak som har fått utarbeidet tiltaksplan	0,1340

Første trinn i vektingen er bestemt ut fra fordelingen av brutto driftsutgifter på de ulike funksjoner innenfor barnevern.

Barn omfattet av barnevernsundersøkelse defineres som en hovedindikator og utgjør 80 prosent av vekten innenfor funksjon 244. Andel undersøkelser med behandlingstid på under 3 måneder er en supplerende indikator og vektet med 20 prosent. Barn med tiltak i opprinnelig familie er definert som en hovedindikator og utgjør 80 prosent av vekten innenfor funksjon 251 og barn med tiltak utenfor opprinnelig familie utgjør 80 prosent av vekten innenfor funksjon 252. Barn med tiltak som har fått utarbeidet tiltaksplan er en supplerende indikator som er satt lik 20 prosent av sum funksjon 251 og funksjon 252.

Tallene for undersøkelser i alt er hentet fra kostratabell 12287, tallene for barn med tiltak i løpet av året som er plassert/ikke-plassert av barnevernet er hentet fra kostratabell 12275. Andel barn med tiltak som har fått utarbeidet tiltaksplan og andel undersøkelser med behandlingstid på under tre måneder ligger så langt ikke inne i nye kostra og er hentet direkte fra SSB.

Beregningen av korrigert innbyggertall tar utgangspunkt i kostnadsnøkkelen for barnevern i inntektssystemet. Her inngår kriteriene antall barn 0-15 år med enslig forsørger, antall personer med lav inntekt og innbyggere 0-22 år.

Dette gir følgende behovskorrigerings av innbyggertallene innenfor barnevern:

	Fakt. innb 01.07.2017	Behovs indeks	Korr. innb 01.07.2017
Fredrikstad	80 529	1,017	81 883
Bærum	124 799	0,935	116 637
Oslo	669 053	1,099	735 010
Drammen	68 528	1,103	75 563
Kristiansand	89 767	0,999	89 716
Sandnes	76 080	0,962	73 174
Stavanger	132 907	0,944	125 415
Bergen	279 036	0,907	253 198
Trondheim	191 144	0,867	165 663
Tromsø	75 125	0,941	70 708
ASSS	1 786 968		1 786 968

Produksjonsindeksen for 2017 blir da slik:

Barnevern. Produksjonsindeks 2017

	Under søkelser	Tiltak barn ikke plassert	Tiltak barn plassert	Behandling under 3 mnd	Tiltak m/plan	Barne vern
Fredrikstad	0,792	1,105	1,039	0,751	0,872	0,938
Bærum	0,770	0,703	0,815	1,015	1,049	0,839
Oslo	0,990	0,975	0,779	1,039	0,990	0,895
Drammen	1,331	1,042	1,236	1,076	0,999	1,204
Kristiansand	1,085	1,365	1,070	1,063	1,045	1,093
Sandnes	1,252	1,263	0,768	1,081	0,985	0,983
Stavanger	0,951	1,148	1,139	0,859	0,975	1,050
Bergen	1,079	1,064	1,207	0,980	1,075	1,130
Trondheim	0,930	0,773	1,444	0,998	0,983	1,165
Tromsø	1,011	0,936	1,026	0,995	0,914	0,998

Endringen i produksjon innenfor barnevern fra 2016 til 2017 beregnes ved å ta den prosentvise endringen i hver indikator for seg, og så vekte sammen disse endringene. Ved vektingen av veksten for den enkelte kommune er det tatt hensyn til at produksjonen er sammensatt forskjellig kommunene imellom. Til forskjell fra produksjonsindeksen som måler forskjeller i *andel* undersøkelser med behandlingstid på under 3 måneder og andel barn med tiltak som har tiltaksplan, bruker vi veksten i *antall* undersøkelser og barn når vi beregner endringstallene.

Barnevern. Endring produksjon. 2016-2017. Prosent

	Under søkelses	Tiltak barn ikke plassert	Tiltak barn plassert	Behandling under 3 mnd	Tiltak m/plan	Endr prod barnevern
Fredrikstad	3,2	-0,6	-4,3	1,2	-11,5	-2,9
Bærum	3,7	11,8	0,7	-1,8	7,4	3,1
Oslo	0,8	1,8	2,3	-0,2	-0,4	1,2
Drammen	5,6	-0,4	-2,7	6,3	0,9	0,9
Kristiansand	14,2	9,6	-1,6	17,3	-0,2	5,0
Sandnes	-7,7	-3,8	-1,1	-9,0	-2,8	-4,6
Stavanger	2,3	19,1	-23,1	-9,8	9,8	-10,5
Bergen	10,1	-2,1	-1,1	8,9	-2,9	2,0
Trondheim	9,3	27,1	-2,1	15,0	17,2	4,7
Tromsø	23,1	-13,6	-1,7	25,8	-19,2	2,9
ASSS	4,4	3,6	-2,7	3,1	0,5	0,6

I beregningen av endring av utgiftsbehov er det tatt utgangspunkt i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet, der vi ser på de faktiske endringene i hver enkelt kriterieverdi fra 2016 til 2017. Ved vektingen av veksten for den enkelte kommune er det er tatt hensyn til at utgiftsbehovet er sammensatt forskjellig kommunene imellom.

Barnevern. Endring utgiftsbehov 2016-2017. Prosent

	0-22 år	Barn m/ ensl forsørg	Pers med lav inntekt	Endr behov barnevern
Fredrikstad	0,5	-4,5	2,4	-1,3
Bærum	0,2	-1,7	0,1	-0,4
Oslo	0,9	-3,7	1,8	-0,3
Drammen	0,1	-3,4	3,3	-0,3
Kristiansand	0,3	-3,5	1,0	-1,2
Sandnes	0,7	-1,5	13,6	3,0
Stavanger	-0,3	-0,1	5,5	1,4
Bergen	-0,1	-2,2	2,6	-0,2
Trondheim	1,3	-3,1	0,3	-0,7
Tromsø	1,0	-3,7	4,4	-0,5
ASSS	0,5	-3,0	2,4	-0,2

Samlet sett økte produksjonen i ASSS-kommunene innenfor barnevern med 0,6 prosent, mens behovet gikk ned med 0,2 prosent.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigerert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for barnevern:

Brutto driftsutgifter barnevern

244 Barneverntjeneste

251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet

252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet

Tidligere har vi brukt netto driftsutgifter på F252. I denne rapporten bruker vi brutto driftsutgifter også for F252. Dette skyldes at tilskuddet til enslige mindreårige ikke lenger føres på F252.

Når vi beregner endring i ressursbruk, dvs brutto driftsutgifter, holder vi pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift utenom. Dette gjør vi for å unngå at særlig endringer i pensjonsutgifter skal påvirke endringen i ressursinnsats og dermed endringen i effektivitet.

Det beregnes separate deflatorer for hver kommune og hvert tjenesteområde. Vi henter tall for lønnsvekst innenfor hver kommune og tjenesteområde fra PAI-registeret i KS. Det legges inn lik prisvekst for kjøp av varer og tjenester for alle kommuner og alle tjenesteområder. I 2017 er denne anslått til 2,5 prosent. Ved beregning av deflator er det satt lik lønnsandel for alle kommuner innenfor hvert tjenesteområde, men lønnsandelen varierer mellom sektorer. Innenfor barnevern er lønnsandelen i 2016 satt til 56,1 prosent.

Reell endring i ressursinnsats innenfor barnevern. 2016-17

	Bto drutg ekskl sos utg	Deflator	Reell endring
Fredrikstad	3,3	3,1	0,2
Bærum	8,9	2,8	5,9
Oslo	10,1	2,5	7,5
Drammen	3,6	2,4	1,2
Kristiansand	5,3	3,3	1,9
Sandnes	4,8	2,3	2,4
Stavanger	12,3	3,2	8,8
Bergen	7,2	3,2	3,9
Trondheim	13,2	3,0	9,9
Tromsø	1,1	2,4	-1,3
ASSS	8,7	2,8	5,7

Samlet sett økte ressursinnsatsen i ASSS-kommunene innenfor barnevern med 5,7 prosent, mens produksjonen økte med 0,6 prosent.

Barnehager

Produksjonsindeksen for barnehager inneholder kriteriene:

Produksjonsindeks barnehager	Vekt 2017
Korr. oppholdstimer i alle barnehager i fht behovskorr innb tall	0,8000
Antall ansatte med godkjent barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningkravet til styrer/pedagogisk leder i fht antall korrigererte oppholdstimer	0,1334
Antall m ² leke- og oppholdsareal i kommunale og private barnehager i fht antall barn i ordinære barnehager	0,0667

Korrigererte oppholdstimer defineres som en hovedindikator og utgjør 80 prosent av vekten innenfor barnehager. Siden korrigererte oppholdstimer telles per 15.12 og driftsutgiftene måles gjennom hele året, bruker vi gjennomsnittet av antall oppholdstimer per 15.12.16 og 15.12.17. Dette for å motvirke at kommuner som har utvidet med mange barnehageplasser i siste halvår isolert sett skal bli ekstra effektive og at kommuner som har redusert tilbudet annet halvår isolert sett skal bli mindre effektive. Fra og med denne rapporten blir også korrigererte oppholdstimer i fylkeskommunale/statlige barnehager regnet med. Dette vil gi litt høyere tall for Oslo, Kristiansand, Bergen og Trondheim. Data for korrigererte oppholdstimer hentes fra kostratabell 12216.

Kriteriene ansatte med godkjent barnehagelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning og antall m² leke- og oppholdsareal er regnet som supplerende indikatorer med en samlet vekt på 20 prosent. Herav utgjør der indikatoren ansatte med barnehagelærerutdanning 2/3 og indikatoren m² leke og oppholdsareal 1/3. Antall ansatte med godkjent barnehagelærerutdanning eller annen tilsvarende utdanning hentes fra kostratabell 09345 og leke- og oppholdsareal fra kostratabell 12055.

I denne rapporten er den tidligere indikatoren antall ansatte med godkjent barnahagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningkravet til styrer/pedagogisk leder per barn i barnehage endret. Endringen går ut på at nå vi ser på antall ansatte med barnehagelærerutdanning mm per korrigerert oppholdstime i stedet. Det er flere fordeler ved å bruke korrigererte oppholdstimer i stedet for antall barn. Barnehagene har større bemanning når det gjelder små barn enn store. Samtidig vil det være forskjeller mellom barnehager og kommuner når det gjelder andelen små barn. Ved å bruke korrigererte oppholdstimer unngår vi at kommuner med høy andel små barn isolert sett får høy score på denne indikatoren. Ved å bruke oppholdstimer i stedet for antall barn får vi også tatt hensyn til at barn har forskjellig i oppholdstid. Både antall ansatte og antall oppholdstimer er målt per 15.12.2017.

Vi foretar også en korreksjon når det gjelder kriteriet leke- og oppholdsareal per barn sammenliknet med kostra. I kostra tas det ikke hensyn til at noen av barna går i familiebarnehager, mens arealmålingen bare omfatter ordinære barnehager. Når vi måler areal per barn trekker vi således fra barn i familiebarnehager. Dette betyr at vi får noe høyere score for kommuner med relativt stor andel barn i familiebarnehager enn det vi ville fått dersom vi skulle brukt nøkkeltallene fra kostra. Denne korreksjonen er også gjort i tidligere rapporter. Både areal og antall barn er målt per 15.12.2017. Tall for barn i familiebarnehage er utelatt i nye kostra. Det vil trolig bli tatt inn igjen. Vi har fått disse dataene direkte fra SSB.

Beregningen av korrigert innbyggertall tar utgangspunkt i kostnadsnøkkelen for barnehager i inntektssystemet. Her inngår kriteriene barn 2-5 år, barn 1 år uten kontantstøtte og innbyggere med høyere utdanning.

Dette gir følgende behovskorrigerings av innbyggertallene når det gjelder barnehager:

	Faktisk innbttall 01.07.2017	Behovs indeks	Korrigert innbttall 01.07.201
Fredrikstad	80 529	0,825	66 413
Bærum	124 799	1,100	137 338
Oslo	669 053	1,032	690 171
Drammen	68 528	0,906	62 075
Kristiansand	89 767	0,977	87 746
Sandnes	76 080	1,115	84 800
Stavanger	132 907	1,012	134 526
Bergen	279 036	0,952	265 549
Trondheim	191 144	0,969	185 308
Tromsø	75 125	0,972	73 042
ASSS	1 786 968		1 786 968

Produksjonsindeksene for barnehager i 2016 blir da slik:

Barnehager. Produksjonsindeks 2017

	Korr oppptimer	m/ Bhage lærerutd	Areal	Barne hage
Fredrikstad	1,002	1,136	1,041	1,023
Bærum	0,972	0,865	0,941	0,956
Oslo	0,967	0,903	1,002	0,961
Drammen	0,999	0,990	0,960	0,995
Kristiansand	1,002	1,135	1,019	1,021
Sandnes	1,024	0,941	1,058	1,015
Stavanger	0,994	0,941	1,140	0,996
Bergen	1,038	1,099	0,979	1,043
Trondheim	1,041	1,193	0,939	1,055
Tromsø	1,072	1,095	0,973	1,069

Vi beregner også endring i produksjon fra 2016 til 2017. Dette gjøres ved å ta den prosentvise endringen i hver indikator for seg, og så vekte sammen disse endringene. Vektingen tar hensyn til at produksjonen er sammensatt forskjellig kommunene imellom, det vil si at vektingen varierer noe kommunene imellom. Vektingen tar utgangspunkt i produksjonen i 2016.

Når vi beregner endring i produksjon tar vi ikke hensyn til endringer i behov. Det vil si at vi ganske enkelt beregner den prosentvise endringen i antall korrigerte oppholdstimer, antall ansatte med barnehagelærerutdanning mm og endringen i leke- og oppholdsareal.

I 2017 var endringen slik:

Barnehager. Endring produksjon. 2016-2017. Prosent

	Korr oppptimer	m/ Bhage lærerutd	Areal	Endr prod barnehage
Fredrikstad	-0,7	1,6	-0,2	-0,4
Bærum	0,2	-5,1	2,6	-0,3
Oslo	0,9	0,9	0,5	0,8
Drammen	-0,9	-0,5	0,0	-0,8
Kristiansand	0,4	4,0	0,0	0,9
Sandnes	-1,2	2,0	2,1	-0,6
Stavanger	-0,9	0,2	0,0	-0,7
Bergen	0,5	2,1	1,2	0,8
Trondheim	0,4	3,2	1,3	0,9
Tromsø	1,0	3,5	0,2	1,3
ASSS	0,3	1,2	0,8	0,5

Når vi beregner hvor mye utgiftsbehovet endrer seg tar vi utgangspunkt i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet, og ser på hvor mye hver kriterieverdi endrer seg fra 2016 til 2017. Det vil si at vi ganske enkelt beregner den prosentvise endringen i antall innbyggere 2-5 år, antall barn 1 år uten kontantstøtte og antall innbyggere med høyere utdanning. Ved vektingen av samlet vekst i den enkelte kommune er det tatt hensyn til at utgiftsbehovet er sammensatt forskjellig kommunene imellom.

Barnehager. Endring utgiftsbehov 2015-2016. Prosent

	2-5 år	1 år u/ kontstøtte	Høyere utdann	Barne hager
Fredrikstad	-1,1	17,7	3,6	1,2
Bærum	-1,8	20,6	2,8	1,1
Oslo	-0,6	4,3	2,9	0,4
Drammen	-1,7	13,8	2,5	0,2
Kristiansand	-3,6	24,9	2,6	-0,4
Sandnes	-0,9	-0,4	2,0	-0,6
Stavanger	-3,2	12,7	0,8	-1,1
Bergen	-0,9	10,0	2,0	0,7
Trondheim	-1,7	9,6	3,2	0,3
Tromsø	-0,5	10,9	3,0	1,4
ASSS	-1,3	9,1	2,6	0,4

Samlet sett økte produksjonen i ASSS-kommunene innenfor barnehager med 0,5 prosent, mens behovet økte med 0,4 prosent.

Når vi beregner effektivitet ser vi på forholdet mellom produksjonsindeksen og en tilsvarende indeks for brutto driftsutgifter korrigert for forskjeller i utgiftsbehov basert på kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I tillegg korrigeres det for forskjeller i pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Følgende brutto driftsutgifter inngår i effektivitetsberegningene for barnehager:

Brutto driftsutgifter barnehager

201 Førskole

221 Førskolelokaler og skyss

Når det gjelder barnehager stilles vi ovenfor noen særskilte problemstillinger fordi en stor del av tilbudet ytes av private. Siden kommunenes brutto driftsutgifter til egne barnehager også omfatter den delen av utgiftene som dekkes av foreldrebetaling, mens kommuneregnskapet ikke er berørt av foreldrebetaling i private barnehager, bruker vi brutto driftsutgifter fratrukket foreldrebetaling. Uten denne korreksjonen ville kommuner med stor andel egne barnehager isolert sett blitt mindre effektive.

I tillegg korrigerer vi for utgifter kommunene har til barn som går i barnehager i andre kommuner. Vi har fått tall direkte fra SSB som viser hvor mye den enkelte kommune betaler til andre kommuner, og trukket dette fra brutto driftsutgifter. Tidligere har vi hentet tall fra kostra, men kostratallene skiller ikke mellom utgifter til andre kommuner og utgifter til statlige og fylkeskommunale barnehager. Dette har gjort at kommuner med relativt mange statlige og fylkeskommunale barnehager isolert sett har blitt mer effektive.

Når vi beregner endring i ressursbruk, dvs brutto driftsutgifter, holder vi pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift utenom. Dette gjør vi for å unngå at særlig endringer i pensjonsutgifter skal påvirke endringen i ressursinnsats og dermed endringen i effektivitet.

Det beregnes separate deflatorer for hver kommune og hvert tjenesteområde. Vi henter tall for lønnsvekst innenfor hver kommune og tjenesteområde fra PAI-registeret i KS. Det legges inn lik prisvekst for kjøp av varer og tjenester for alle kommuner og alle tjenesteområder. I 2017 er denne anslått til 2,5 prosent. Ved beregning av deflator er det satt lik lønnsandel for alle kommuner innenfor hvert tjenesteområde, men lønnsandelen varierer mellom sektorer. Innenfor barnehager er lønnsandelen i 2016 satt til 42,5 prosent.

Reell endring i ressursinnsats innenfor barnehager. 2016-17

	Bto drutg ekskl sos utg	Deflator	Reell endring
Fredrikstad	2,7	2,7	0,0
Bærum	7,8	2,7	5,0
Oslo	4,4	2,6	1,8
Drammen	5,2	2,8	2,4
Kristiansand	4,5	2,4	2,0
Sandnes	2,9	2,6	0,3
Stavanger	1,7	2,5	-0,8
Bergen	2,2	2,6	-0,4
Trondheim	5,3	2,4	2,8
Tromsø	4,6	2,3	2,2
ASSS	4,1	2,6	1,5

Samlet sett økte både ressursinnsatsen og produksjonen i ASSS-kommunene innenfor barnehager med 1,5 prosent.

Samlet indeks

Indeksene for hver sektor er vektet sammen i en samlet indeks der andel brutto driftsutgifter i ASSS-kommunene er brukt som vekter:

	2017
Grunnskole	0,2580
Pleie og omsorg	0,3854
Helsetjenester	0,0611
Sosiale tjenester	0,0685
Barnevern	0,0507
Barnehager	0,1764
Sum	1,0000